

**VOORBEREIDEND EN REFLECTEREND
LESMATERIAAL**

door Firma Draaijer&DeVries

INTRODUCTIE

INSTRUCTIE VOOR OF NA JULLIE BEZOEK BIJ DE VLUCHT VAN DE KONINGIN

door Firma Draaijer&DeVries:

WELKOM IN DE BIJEN-SPEEL-KORF VAN DE VLUCHT VAN DE KONINGIN.

Hoe was het om samen naar de voorstelling te kijken?

Hier vind je opdrachten met elementen uit de voorstelling.

Om samen te denken, leren en spelen om de voorstelling voor te bereiden.

Of om er na de voorstelling over door te praten en fantaseren.

Zo worden jullie al een beetje wegwijs in de wereld van de bij - en de diverse rollen in het bijenvolk - en vind je leuke tips om samen de wereld van de bij nog verder te ontdekken.

In ## onder elke opdracht staan kerndoelen waarin de opdracht kan passen.

Laten we meteen beginnen!

Want wat weten jullie al van bijen?

Hoeveel bijen wonen er samen in de bijenkorf?

Doen ze allemaal hetzelfde?

Welke rollen zijn er allemaal in een honingraat? Wat is eigenlijk een honingraat?!

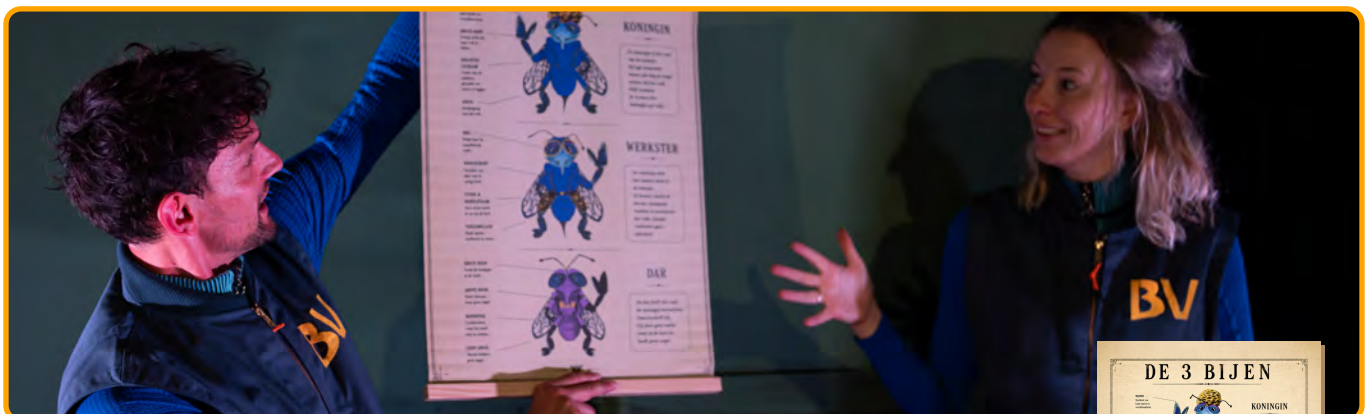
Wat vinden jullie van de bij? Zijn ze nuttig?

Is honing lekker?

Maak eerst eens een tekening van een bijenkorf en van een bij.

Maak samen een woordenlijst en schrijf dit op het bord. Of schrijf de woorden die je al kent op een groot vel papier in de vorm van honingraatjes.

Je kunt een onderzoek doen met de groep: wat vind je online allemaal over de bij? Woorden onderling verdelen? De woordenlijst helpt jullie verder bij de opdrachten die komen gaan en is meteen een fijne introductie.

Op de poster op de volgende pagina alvast een voorproefje van onze kant over de verschillende rollen in de honingraat.

Wist je trouwens dat bijen niet net zoals ons mensen zien? Zij zien de wereld veelal in ultraviolet, blauw en paars. In onze voorstelling kijken we daarom ook via de ogen van de bij naar de wereld!

DE 3 BIJEN

KROON

Symbool van haar macht en vruchtbaarheid.

GROTE OGEN

Scherp zicht om haar volk te leiden.

KRACHTIG LICHAAM

Groter dan de anderen, gemaakt om eieren te leggen.

ANGEL

Verdediging van het volk.

KONINGIN

De koningin is het hart van de kolonie. Zij legt duizenden eieren per dag en zorgt ervoor dat het volk blijft bestaan. Er is maar één koningin per volk.

BRIL

Helpt haar bij nauwkeurig werk.

WERKSCHORT

Voorzien van alles wat ze nodig heeft.

STERK & BEHULPZAAM

Doet al het werk in en om de korf.

VERZAMELAAR

Haalt nectar, stuifmeel en water.

WERKSTER

De werkster doet het meeste werk in de kolonie. Ze bouwt, voedt de larven, verzamelt voedsel en beschermt het volk. Zonder werksters geen bijenkorf.

GROTE OGEN

Zoekt de koningin in de lucht.

GROVE BOUW

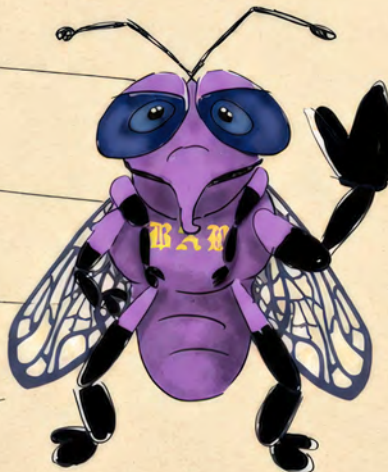
Sterk lichaam, maar geen angel.

DARRRPAK

Comfortabel, want hij hoeft niet te werken.

GEEN ANGEL

Darren hebben geen angel.

DAR

De dar heeft één taak: de koningin bevruchten. Daarna sterft hij. Hij doet geen ander werk in de korf en heeft geen angel.

1. DRAMAOPDRACHT VOOR IN DE KLAS

IK BEN DE KONINGIN!

Dramaopdracht over de baas zijn

*In de voorstelling volgen we de Koningin van het bijenvolk. De uitverkorene!
Is het leuk om de Koningin te zijn? Mag je als koningin alles bepalen?*

Move 1:

Een van de kinderen mag De Koningin zijn. Hij of zij mag alles bepalen wat er gedaan wordt. De andere kinderen zeggen allemaal 'Ja' op wat de koningin graag wil.

Voorbeeld: "We gaan allemaal op de stoel staan!", "We gaan liggen op de vloer!", "We gaan allemaal onze handen wassen!".

Herhaal deze opdracht een paar keer met verschillende Koninginnen.

Gesprek; hoe was het om de Koningin te zijn (de baas)? Hoe is het voor het 'volk' dat moet luisteren? Is er verschil tussen wie de Koningin is?

Maak samen drie regels over de baas zijn.

Move 2:

Vervolgopdracht: 'Ja zeggen'.

Ga in een kring staan. Iedereen zegt één keer: "Zullen we...". De rest roep tegelijk "Ja!", en voeren de opdracht uit.

Voorbeeld: Zullen we dansen? Zullen we springen?

Evalueer hoe het was om met zijn allen alles te doen. Hoe is het als iedereen 'gelijk' is? Kun je alles vragen van de groep? Maak samen drie regels over samen de baas zijn.

TIPS VAN ELMAR EN EDGAR (de Darren):

- Evalueer vooral het verschil tussen de eerste en de tweede move.
Wat als één iemand de baas is, wat als iedereen de baas is?
- Onderzoek samen de diverse rollen in de bijenkast en in klas;
wat herken je van bijen in je eigen leven of in de klas?

2. WIE IS DE BAAS?

GESPREK MET DE GROEP

Na de voorstelling vragen/filosoferen

Wat heb je gezien (Personages, poppen, mooie woorden, vormen, situaties, inhoud, etc.)

Wie heeft iets anders gezien?

Wat heb je allemaal gehoord?

Waar ging het voor jou over?

Wie denkt wat anders?

Wat vond je een spannend moment?

Wat vond je een leuk moment? Teken dat.

Herken je dingen uit je eigen leven in de voorstelling?

Welk rol zou jij in de honingraat willen hebben? Waarom?

Een Dar, een Werkster, de Koningin of de Imker?

Wie denkt wat anders?

Hoe vindt De Koningin het om de koningin te zijn?

Hoe eindigt de voorstelling voor jou?

Werk jij graag samen?

Wat is er makkelijk aan samenwerken

Wat is er moeilijk aan samenwerken?

Welke bazige regels zie jij in de voorstelling?

TIPS VAN DE KONINGIN

- Open vragen dagen uit om eigen denken en gevoel te formuleren.
- Geef eerst even tijd om - in stilte & met de ogen dicht - te denken, en begin dan het gesprek.
- Geef de leerlingen tijdens het gesprek ruimte om iets op te schrijven of tekenen. Dat helpt gedachten te vormen.
- Probeer zelf neutraal te zijn. Niet invullen maar doorvragen: "Oh ja, vertel?"
- Vraag door als het onhelder is. "Bedoel je dit, of dat? Heb je een voorbeeld? Waarom?"
- Vraag of er iemand is die er anders over denkt. Zo nodig je de doordenkers en de wegers uit om te delen.
- Dit zijn vragen voor wel vijf mooie gesprekken. Elke ochtend één?
- Niet bang zijn, jij kan dit!

3. BIJENDANS

BEWEGINGSOPDRACHT

Bijen praten niet, maar communiceren met bewegingen. Zo laten ze door een 'bijendans' aan de andere bijen weten waar ze de beste bloemen kunnen vinden, voor de allerlekkerste nectar (om honing van te maken). De verkenner-bij komt terug in de bijenkast. Ze laat een beetje proeven van de nectar die ze gevonden heeft legt via de zogeheten 'kwispeldans' uit waar de andere bijen heen moeten.

Eerst loopt de bij een rechte lijn naar de zon toe, dit doet ze zonder te kwispelen. Zo weten de andere bijen waar de zon is. Daarna loopt ze al kwispelend met haar achterwerk een andere richting op. Naar de kant waar de bloem staat. Zo vertelt ze waar de bloemen staan ten opzichte van de zon en waar ze heen moeten vliegen.

Move 1:

Ga naar buiten! Wijs iemand aan als de verkenner-bij. De rest doet de ogen dicht.

De verkenner-bij verstopt een aantal bloemen ergens op het schoolplein of rondom in het sportveld.

Move 2:

Iedereen doet de ogen open, en volgen de verkenner-bij. Eerst laat de bij zien waar de zon is door een rechte lijn te lopen richting de zon. Daarna kwispelt de bij richting de bloem. Al dansend gaan ze richting de bloem. Lukt het om de bloemen te vinden?

Move 3:

Mensen communiceren door te praten, maar ook door lichaamstaal.

Ga in twee rijen tegenover elkaar staan. Laat een kaartje met een emotie aan de ene groep zien, die beeld iedereen uit. Kan je het raden? Niet direct roepen. Laat iedereen rustig kijken.

Ga tegenover iemand staan, kies een emotie, en communiceer deze, in stilte, naar de persoon tegenover je. Raad degene de juiste emotie?

Kies nu een emotie en probeer die wel met je lichaam maar niet met je gezicht uit te beelden. Wordt het dan moeilijker?

Kan je ook horen of iemand met een bepaalde emotie praat? Waar hoor je dat aan?

TIPS VAN DE HOFMEESTERES

- Ga lekker naar buiten!
- Heb je een groep die bewegen raar vindt. Neem een boxje mee met chille muziek.
- Bij move 3: Vraag eerst in de groep welke emoties er allemaal bestaan. Maak kaartjes en neem die mee naar buiten.
- Bij move 3. Bespreek het begrip 'lichaamstaal'.
Wist je dat wel 70% van onze communicatie non-verbaal is?
Ben je boos? Waar zie je dat aan? Wat zie je nog meer?

4. DARBAR MOPPEN

BEN JIJ EEN AARDBEI OF EEN AARDBIJ?

Taalopdracht (om voor te lezen)

In de voorstelling komen we een paar keer in de Darbar terecht. Darren, mannetjes bijen, hebben doorgaans in hun leventje (40 tot 90 dagen), niet zoveel te doen. Hun belangrijkste taak is paren met de jonge koningin. Verder doen ze niet zoveel voor de kolonie. Alleen een beetje helpen bij de temperatuurregeling. Als de temperatuur te laag wordt in de bijenkast, gaan de darren en de werksters warmte genereren door te trillen, en wanneer de temperatuur te hoog wordt, gaan de darren en de werksters met de vleugels wapperen ter ventilatie. Een dar haalt geen honing, geen stuifmeel, voert geen larven, bouwt geen raat. Hij laat zich zelfs voeren door de werksters! In het najaar worden de darren verstoten uit de kast om voedsel te sparen. De darren die niet meewerken worden doodgestoken. Daarom heet dat de darrenslacht.

Edgar en Elmar staan in de Darbar, de hangplek voor mannetjesdarren. En daar worden ook wel wat mopjes getapt...

Hoe goed zijn jullie in mopjes maken met het woord Bij?

Move 1:

Maak tweetallen. Je hebt een papier en een pen nodig.

Move 2:

Schrijf allemaal woorden op met Bij en Bei erin.

Maak samen een mop met een of meer woordgrappen met 'bij' erin.

De mop begint altijd met:

Er zaten twee darren in de Darbar, zegt de ene tegen de andere...

Move 3:

Zijn er nog andere woordgrapjes te maken met bij erin?

Move 4:

Maak zelf darren! Gebruik daarvoor materiaal wat je rondom het schoolplein vindt – dat ruikt lekker op (bijen blij)! Maak allemaal een poppen-dar, die je in move 5 gaat bespelen. Wanneer tweetallen beiden hun pop af hebben, kunnen ze zich ontfermen over een darrenbar. Hier zal straks in gespeeld en gegrold worden.

Move 5:

Er is een darrenbar gemaakt. Er zijn darren-poppen gemaakt. En er zijn vele mopjes getapt...

Nu gaan jullie samen een kleine cabaretpoppentheatershow maken. Ieder tweetal heeft even de tijd (5-10 minuten) om een kleine act te maken rondom hun mopje. Deze spelen ze uit in de zelfgemaakte darrenbar. Maakt bijvoorbeeld een ronddraai-carroussel, zodat iedereen aan de beurt komt en jullie vlot door de mopjes heen tappen.

TIPS VAN ROMKE EN ELINE:

- Welke woordgrapjes hebben ze gehoord in de voorstelling?
- Wat is het verschil tussen de IJ en de EI?
- Gebruik voor het uitspelen van de mopjes bijvoorbeeld een Begin, Midden en een Einde. Zo help je de kinderen hun scène te structureren.
- Laat kinderen langs de deuren gaan of op straat hun mopjes uitspelen om geld op te halen voor het bij-proof maken van het schoolplein, of voor het inhuren van een écht imker!

EXTRA TIPS VAN DE IMKER

Nodig een lokale imker uit in de klas!

Om de beleving van de voorstelling en de thematiek compleet te maken zou je een imker kunnen uitnodigen in het klaslokaal. Die kan de groep nog meer vertellen over de bijenkast, het proces van bestuiving en het maken van honing. Wellicht is er in de buurt van de school een bijenkast te vinden om samen met de plaatselijke imker naartoe te gaan. Kijk op www.bijenhouders.nl voor een lokale imkervereniging in buurt. Ze staan er heel erg voor open om langs te komen!

Help de Bij! Maak bijvoorbeeld je schoolplein BIJ-PROOF.

De bij kan wel wat hulp gebruiken! Dit kun je op verschillende manieren doen, bijvoorbeeld door in het voorjaar bijvriendelijke zaadjes te zaaien op het schoolplein, een insectenhotel te maken van oude materialen of door op warme dagen een schaalje water met je favoriete knikkers (landingsplek!) voor de bijen op het plein te zetten. Hoe dit goed aan te pakken? De Bijenstichting heeft speciaal voor scholen een lespakket ontwikkeld, inclusief bloemen, zaden en een insectenhotel!

Vraag het gratis lespakket aan op www.bijenstichting.nl/bijles

Over de Firma

Firma Draaijer&DeVries is het sociaal-artistieke theatergezelschap van Romke Gabe Draaijer en Eline de Vries. Vanuit Leeuwarden maken ze beeldend, interdisciplinair en inclusief theater waarin kunst en samenleving elkaar ontmoeten. Met grootse thema's, maximalistische beelden en kleine hartjes; verbinden, verwonderen en bevragen ze.

Hun bijzondere handtekening: rijke producties waar theater, poppenspel en maatschappelijke betrokkenheid samenkomen.

Neem een kennismakings-kijkje op onze website!

Contact:

Firma Draaijer&DeVries
www.firmadraaijerendevries.nl
mail@firmadraaijerendevries.nl

